

۲۰۱۶/۱۰/۰۹

عارف عباسی

نکاتی در زمینه کنفرانس بروکسل

مضمون مستند و استوار بر ارقام محترمه میرمن ملالی نظام پیرامون کنفرانس اخیر در بروکسل، طرح یک موضوع بی نهایت مهم و حیاتی در این وضع بحرانی اقتصادی افغانستان بوده و تداوم مساعدت های مالی و تخنیکی ممالک دوست برای افغانستان غرض تقویت و استحکام نهاد های ملی و پایه گزاری اساسات متکی به خود شدن «خود کفافی»، ضرورت مبرم است، که طبعاً تدبیر مصرف مثمر برای تأمین منافع ملی و ارتقاء سطح زندگی مردم با تدویر چرخ اقتصاد ملی از زمره شرائط و توقعات کمک دهندگان و ملت ما شمرده می شود. جامعه جهانی با تجارب

تلخ چندین ساله در این کنفرانس، نحوه کمک دهی خود و اراده دولتمردان افغانستان را مکرراً در آزمون قرار می دهند که باز هم مترادف با کمک های طرح شده در بیرون، بر دولت تحمیل می گردد و یا اینکه افغانستان در صورت مصرف و نظارت بر آن، نقشی خواهد داشت و جانب گیرنده کمک، واقعاً هیولای مخرب فساد اداری را محو نموده کمک ها در مسیر رفاه جامعه سرمایه گزاری می شود و یا در گودال های کهن فساد گسترده مثل میلیارد های دیگر بلعیده می شود. بدون شک فرهنگ فساد به حیث اهریمن جمیع بدبختی های افغانستان سایه شوم خود را بر همه امور مملکت انداخته و مانع بس بزرگی برای برداشتن یک قدم به سوی خوش بختی و رفاه ملت است و یا این که تضمین دولت افغانستان برای مبارزه جدی با فساد، قابل اعتبار بوده و واقعاً توان مندی این عزم و جزم را دارد.

از سال ۲۰۰۲ تا حال، ما شاهد برگزاری کنفرانس های متعدد بین المللی مثل (لندن، کابل، توکیو، شیکاگو، مادرید، بن دوم، پاریس....) بوده ایم. در صدر متون هر یک از جلسات متذکره بحیث شرط اساسی و عمده، تأکید بر مبارزه جدی و فوری علیه فرهنگ گسترده و عام فساد اداری و دولت داری صالح، با مسؤولت، جواب گو، امانت داری مترادف با داشتن مش عملی مدبرانه و دسته بندی اولیت ها در نیازمندی های مملکت، مطابق واقعیت های عینی کشور به ابتکار افغانی، نظارت و مدیریت افغانی بوده است که مسلماً بدون هیچ نوع تردید، امکانات ذیل را بحیث عامل مؤفقت در برآورده ساختن این خواسته ها و شرائط می شمردند:

- انتخاب بهترین ها در مقامات دولتی مخصوصاً در مواضع عالی با صلاحیت های اتخاذ تصامیم و پیروی صادقانه از اصل شایسته سالاری بر مبنای فهم لازم مسلکی، تجربه، اهلیت و کفایت و سوابق نیک اجتماعی.

• وضع قوانین روشن، بسیط و عملی با کمترین کاغذ پرانی برای نظارت فعالیت ها مخصوصاً در بخش هایی که مصارف گزاف پولی در آن شامل بوده با وضع قانون جواب گویی در برابر پرسش های قانونی.

• تطبیق صادقانه و جدی قانون و اتخاذ تصمیم مطابق اصول مکافات و مجازات.

کنفرانس کابل که طراح و گرداننده آن داکتر اشرف غنی بود به عقیده وی مشکلات عمده و بی سر و سامانی های افغانستان مولود مداخله مستقیم و کم رنگ ساختن نقش مؤسسات ملی کشور در امور باز سازی و مصارف متشتت و نامنسجم ممالک کمک دهنده بوده است، کنفرانس کابل تقاضای فیصدی بیشتر کمک ها را به حکومت افغانستان نمود که تا حدی این خواسته مورد تأیید قرار گرفت و توقع می رفت که این پیشنهاد صرف متن یک خطابه نبوده و مقدمات لازم برای افغانی ساختن امور اتخاذ گردیده و مقامات مسؤل آمادگی لازم را از لحاظ تشکیلات و پلان گزاری فراهم آورده باشد. ولی در عمل این یک زیاده خواهی بدون تدبیر بود، در حالیکه حکومت از لحاظ ترکیب و انتخاب رهبران سیاسی و اراکین بلند رتبه که بیشترین، خود فساد پیشه و با حامی مفسدین بودند بدون اندک ترین تغییر به منوال گذشته باقی مانده برای تطبیق این پیشنهاد اقدامات عملی صورت نگرفت و بازار فساد هر چه بیشتر رونق یافت.

در کنفرانس پاریس به مصرف ۱۵ میلیون دالر کمک بانک جهانی دفتری ایجاد گردید که کتاب انکشاف اقتصادی و اجتماعی افغانستان را در دهه آینده ترتیب نمایند. در این شهنامه طرح نوی وجود نداشته، بلکه از روی اسناد و مدارک پروژه های پلان هفت ساله جمهوریت و پلان های پنج ساله قبلی نقل گردید و زیچ الغ بیگ اقتصادی افغانستان با شیوه ها نوین نوشتن و قطع و صحافت زیبای تخنیکی در قالب این کتاب گنجانیده شد و به چشم کنفرانس پاریس خاک زده شده و کتاب با پارچه ابریشمین پیچانده شده، زینت بخش الماری های مفشن دفاتر گردید و هرگز مقام مسؤلی زحمت قرائت آن را به خود نداد چه رسد به عملی شدن آن. قسمت بیشتر ۱۵ میلیون دالر بین اعضای دفتر نظر به موقف و مقام منصفانه تقسیم شد.

با در نظر داشت واقعیت های عینی و شرائط حاکم و نظام آلوده به فساد و نبود حاکمیت قانون، و مرور آن چه در کشور اتفاق افتاد و تا حال در جریان است، سؤال اساسی مطرح می گردد که آیا توان صادقانه و عملی برای تأمین شرائط موضوعه این کنفرانس و کنفرانس های قبلی نزد این نظام دو سره وجود دارد یا نه؟ صرف نظر از نظام دزد پرور پیشین هم دستی و همکاری، و حمایت علنی از سارقین و چپاولگران، حکومت وحدت ملی در برابر مفسدین قرارداد خریداری مواد نفتی وزارت دفاع ملی و پرداخت ۵ میلیون دالر رشوه به مراجع نیدخل و ناپدید شدن اسرار آمیز در حدود ۵۰۰ میلیون دالر عواید گمرکات و مصرف آن در انتخابات ریاست جمهوری توسط حضرت عمر زاخیل وال به نفع داکتر اشرف غنی، تا بحال چه اقدام قانونی نمود؟ در قضیه اولی جز فسخ قرار داد و برکنار ساختن پنج افسر عالی رتبه وزارت دفاع از وظایف شان توسط اعمال نفوذ عبدالله عبدالله و شورای نظار، کی محاکمه و مواخذه شد؟ و کی به زندان رفت؟ و در غارت عواید گمرکات چه تحقیقی صورت گرفت؟ و زاخیل وال که عامل اصلی بود، مشاور اقتصادی بعداً سفیر شد. آیا چپاول کابل بانک از لحاظ قانونی پی گیری شد؟ و عاملین و سارقین اصلی بنابر ارتباطات خانوادگی با کرزی و قسیم فهیم به استثناء دو نفر، آیا محاکمه شدند و جزا دیدند؟ و پول مسروقه دستیاب گردید؟

آیا حکومت وحدت ملی علی الرغم وعده های سپرده شده با موجودیت صد ها مشاور در هر دو مقام تا امروز موفق به طرح وسیع البنیاد انکشاف اقتصادی با تصنیف رجحانات و نیازمندی های مملکت گردیده است - تا دنیا و مردم می دانستند که در سه سال آینده مش انکشاف اقتصادی افغانستان در ساحات زراعت، صحت عامه، معادن، صنایع، معارف، تجارت مبارزه با قاچاق مواد مخدره و معالجه ملیون ها معتاد چیست؟

سازمان نظارت بر امور باز سازی افغانستان «سیگار» در آخرین راپور خود به کانگرس امریکا گفت کمک های نظامی، امنیتی و بشری امریکا به افغانستان در غیبت یک سیستم نظارتی و حساب دهی مستقل وعدم هماهنگی میان مؤسسات نیدخل کمک رسانی به افغانستان از یک جانب و فساد وسیع اداری با فرهنگ متداول و مروج بودن آن در کلیه نهاد های افغانستان، از طرف دیگر، همه ضایع شده و به هدر رفته است!

آیا افغانستان در موقفی است که تعهدی برای بهبود حال کشور که متضمن رفاه و آسایش مردم توسط طرح های مؤجز اقتصادی و اجتماعی گردد، به جهان بسپارد، و ممالک کمک دهنده که تا حد زیاد با مداخلات و تدابیر نا آگاهانه دولت های خود مسؤول این همه بی اعتنایی، پراگندگی و خود سری بوده اند، در نحوه کمک و نظارت مصارف آن تغییراتی بوجود آورند؟ این کشور ها چگونه علی الرغم وقوف کامل شان از این احوال و شرائط به وعده های چنین نظام متزلزل و بی اراده و راه گم کرده اعتبار نموده بدون ایجاد مؤسسات مراقبتی خود ها و یک تشکیل مستقل با صلاحیت مبارزه با فساد توسط حکومت افغانستان، باز هم پول مالیه پردازان خود را چنین ضایع می سازند؟

در نتیجه، تا زمانیکه مراقبت و اصلاحات عمیق بنیادی در نحوه مصارف این کمک ها در ساحات تعیین شده و مخصوصاً بوجود آوردن امکانات عملی مبارزه وسیع و همه جانبه با فساد اداری در همه امور مملکت، جداً جامه عمل نپوشد، البته که هیچ تضمینی در مصارف بجا و شرافتمندانه این حاتم بخشی ها نخواهد بود.

پایان